

Stefndi, bæjarstjóri Akureyrar f. h. Akureyjarbæjar, greiði áfrýjanda, Jóhanni Þorsteinssyni, kr. 500.00 í málskostnað fyrir hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

Úrskurður lögregluréttar Eyjafjarðarsýslu og Akureyrar 1. marz 1944.

Samkvæmt framburði Jóhanns Þorsteinssonar fyrir lögreglurétti 29. febr. 1944 vann hann á B. S. A., Akureyri, frá 1. jan. 1942 til 15. apríl s. á. Herbergi hafði hann hér á Akureyri á þessu tímabili. Frá 15. apríl 1942 til 9. nóvember s. á. vann hann hingað og þangað í Árskógshreppi. Til Akureyrar kom hann 9. nóvember 1942 og vann þá aftur á B. S. A., Akureyri. 1943 greiddi hann útsvar í Árskógshreppi, kr. 600.00. Síðastl. nóvember segist hann hafa fengið útsvarsseðil kr. 400.00 frá Akureyrbæ.

Samkvæmt þessu, sem að ofan er tekið fram, virðist lögheimili Jóhanns hafa verið veturinn 1942—1943 í Akureyrbæ. Það heyrir ekki undir réttinn að ákveða, hvar greindur Jóhann hafi verið útsvarsskyldur.

Því úrskurðast:

Lögheimili Jóhanns Þorsteinssonar veturinn 1942—1943 var á Akureyri.

Mánudaginn 5. nóvember 1945.

Nr. 23/1944. Bjarni Benediktsson (Einar B. Guðmundsson)
gegn

Tollstjóranum í Reykjavík f. h. ríkissjóðs
(Kristján Guðlaugsson).

Setudómarar próf. Gunnar Thorodd-
sen og hrl. Sveinbjörn Jónsson í stað
hrd. Jónatans Hallvarðssonar og hrd.
Þórðar Eyjólfssonar.

Skattamál.

Dómur hæstaréttar.

Bjarni Pálsson, fulltrúi borgarfégetans í Reykjavík, hefur kveðið upp hinn áfrýjaða úrskurð.

Áfrýjandi, sem skotið hefur máli þessu til hæstaréttar með stefnu 21. febrúar þ. á., krefst þess, að hinn áfrýjaði úr-

skurður verði úr gildi felldur og synjað verði um framkvæmd lögtaksgerðar. Svo krefst hann málskostnaðar úr hendi stefnda bæði í héraði og fyrir hæstarétti eftir mati dómsins.

Stefndi krefst þess, að hinn áfrýjaði úrskurður verði staðfestur og áfrýjandi verði dæmdur til að greiða honum málskostnað fyrir hæstarétti eftir mati dómsins.

Samkvæmt 11. gr. laga nr. 6/1935 skulu tekjur hjóna, sem samvistum eru, taldar saman til skattgjalds. Hvorki orðalag ákvæðis þessa né skýring ákvæðisins eðli málsins samkvæmt þykir veita örugga heimild til þeirrar skattaukningar, sem hlýzt af því, ef skattur er ákveðinn af sam-
anlögðum tekjum hjóna, er þau hvort í sínu lagi öfluðu fyrir stofnun hjúskapar á því ári, er þau gengu að eigast. Getur ákvæði 2. mgr. 18. gr. reglugerðar nr. 133/1936 ekki raskað þessari niðurstöðu.

Ber því að fella hinn áfrýjaða úrskurð úr gildi og synja um framkvæmd lögtaksgerðar.

Eftir atvikum þykir rétt, að málskostnaður bæði í héraði og fyrir hæstarétti falli niður.

Því dæmist rétt vera:

Hinn áfrýjaði úrskurður er úr gildi felldur.

Málskostnaður í héraði og fyrir hæstarétti fellur niður.

Úrskurður fógætaréttar Reykjavíkur 13. febrúar 1945.

Samkvæmt skatttreikningi nr. 2306/1944 átti gerðarþoli, Bjarni Benediktsson borgarstjóri, að greiða samtals í skatta til tollstjórans í Reykjavík á árinu 1944 kr. 8917.00. Inn á upphæð þessa greiddi hann hinn $\frac{7}{10}$ 1944 kr. 6783.00 og lét þess jafnframt getið, að eftirstöðvarnar, kr. 2134.00, mundi hann ekki greiða án úrskurðar dómstólanna þar um. Með beiðni, dags. 22. jan. þ. á., hefur tollstjórinn í Reykjavík sem innheimtumaður skattanna krafizt þess, að lögtak yrði gert fyrir nefndum eftirstöðvum, og hefur málið síðan verið sótt og varið í réttinum og var tekið til úrskurðar 12. þ. m.

Umboðsmenn aðilja hafa hvor um sig krafizt málskostnaðar til handa umbjóðanda sínum.

Málavextir eru þeir, að við álagningu tekju- og eignarskatts í Reykjavík á árinu 1944 taldi skattstjórinn í Reykjavík tekjur gerðarþola og konu hans, er hann gekk að eiga 18. desbr. 1943, saman til skatts fyrir árið 1944. Er það ágreiningslaust í málinu, að tekjuskattur sá, er hjónunum hefði borið að greiða, ef lagt hefði verið á þau hvort í sínu lagi, hefði orðið kr. 2134.00 lægri en skattur sá, sem lagður var á gerðarþola á árinu 1944, eða þeirri upphæð, sem lögtaks er beiðzt fyrir. Mótmæli sin gegn framgangi lögtaksins byggir gerðarþoli á því, að óheimilt hafi verið að leggja tekjur þeirra hjónanna á árinu 1943 saman til skatts, þar eð þau hafi ekki giftzt fyrr en 18. desbr. 1943, og konan hafi þá verið búin að afla allra þeirra tekna, er hún hafði á árinu, og hafi ekkert af þeim runnið í bú þeirra. Nú standi svo í upphafi 11. gr. laga nr. 6/1935 um tekju- og eignarskatt, að tekjur hjóna, sem samvistum séu, skuli saman taldar til skattgjalds, og verði þetta ákvæði ekki skilið á annan veg en þann, að hjónin verði að vera samvistum, er teknanna sé aflað. Að visu segir í 2. mgr. 18. gr. reglugerðar um tekju- og eignarskatt nr. 133/1936, að hjón skuli skattlögð sameiginlega, þótt þau hafi eigi giftzt fyrr en í lok skattársins, en þetta ákvæði reglugerðarinnar gangi lengra en fyrrnefnt ákvæði í 11. gr. tekju- og eignarskattslaganna og hafi því ekki stoð í lögum.

Því hefur nú verið haldið fram af hálfu gerðarbeiðanda, enda ekki mótmælt sérstaklega af gerðarþola, að allt frá árinu 1921 hafi það verið ófrávikjanleg regla að telja saman til skatts tekjur hjóna, sem samvistum eru við lok skattársins. Það virðist því mega ganga út frá því sem gefnu, að löggjafinn hafi alls ekki ætlað að breyta þeirri venju með setningu 11. gr. tekju- og eignarskattslaganna, úr því að hún er ekki skýrar orðuð en raun ber vitni. Og þar sem ákvæðið í 2. mgr. 18. gr. fyrrnefndrar reglugerðar verður heldur alls ekki álitid ósamrýmanlegt ákvæði 11. gr. tekju- og eignarskattslaganna, þá verður að leyfa framgang hinnar umbeðnu lögtaksgerðar.

Samkvæmt þessum úrslitum þykir rétt, að gerðarþoli greiði gerðarbeiðanda málskostnað, og telst hann hæfilega ákveðinn kr. 200.00.

Því úrskurðast:

Hið umbeðna lögtak skal ná fram að ganga fyrir lögtakskröfunni, kr. 2134.00, svo og málskostnaði, kr. 200.00.